

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 11C/193/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716208852
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Sabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2017:7716208852.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Tatiana Sabadošová v právnej veci žalobcu Q. F., nar. XX.X.XXXX, bývajúcim vo D. č. XXX zastúpeného advokátom JUDr. Radoslavom Sotákom so sídlom Námestie Slobody 7 proti žalovanej: RAPID life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 01 Košice, IČO: 31 690 904, o zapl. 1.935,71 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.935,71 € s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.935,71 € od 19.10.2015 do zaplattenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Priznáva úspešnému žalobcovi náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej v pomere 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanej, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým by uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.935,71 € s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.935,71 € od 19.10.2015 do zaplattenia a uhradiť mu trovy do 15 dní od doručenia platobného rozkazu, alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde. V odôvodnení žaloby uviedol, že matka žalobcu L. F. uzavrela v prospech žalobcu so žalovanou dňa 30.7.1999 poisťovňu č. zmluvy XXXXXXXXXXXX so začiatkom poistenia od 22.7.1999 s dátumom skočenia poistenia 22.7.2014 s dobou platenia poistenia 10 rokov. Pre prípad dožitia bola dohodnutá poisťná suma 60.350,- Sk, t.j. 2.003,25 € ako to vyplýva poisťky. Žalovaná oznámila listom zo dňa 1.10.2015 žalobcovi, že ukončila likvidáciu poisťnej udalosti - dožitia, avšak v lehote 15 dní podľa ust. § 797 Obč. zák. mu poisťovňu neuhradila ale naopak mu oznámila, že prerušuje vyplatenie poisťnej udalosti a to napriek tomu, že takúto možnosť Občiansky zákonník a Obchodné podmienky nepoznajú. Na viac bez právneho dôvodu znížila žalovaná dohodnutú poisťnú sumu na 1.016,68 €. Z dôvodu, že od ukončenia likvidácie uplynula už dlhšia doba a k poisťnému plneniu žalovanou nedošlo a márne uplynula aj lehota 15 dní podľa ust. § 797 Obč. zák. (17.10.2015) tak si žalobca uplatnila aj nárok na zaplattenie úrokov z omeškania vo výške 8,05% z dlžnej sumy. Poukázal na obdobný už právoplatne skončený spor vedený na tunajšom súde pod sp. zn. 11C 32/2015, v ktorom si uplatňoval poisťné plnenie a navrhol, aby aj v tomto spore mu súd priznal sumu 1.935,71 € už po zohľadnení zrážkovej dane z poisťného plnenia vo výške 67,54 € (2.003,25 - 67,54 = 1.935,71 €).

2. Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť ako nedôvodnú a v rámci svojej procesnej obrany namietala, že v prvom rade je potrebné v tomto spore si ozrejmiť, či vôbec predmetná poisťná zmluva platne vznikla a namietala jej platnosť poukazujúc na to, že poisťná zmluva platne nevznikne, ak nemá všetky podstatné obsahové náležitosti podľa § 788 Obč. zákonníka. Uviedla, že bez pochyby poisťné je podstatnou náležitosťou poisťnej zmluvy a teda v okolnostiach prípadu tak podľa zákona platného a účinného v čase uzavretia poisťnej zmluvy malo byť poisťné v poisťnej zmluve v súlade s ust. § 9 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve stanovené tak, aby vyhovovalo zákonnému

kritériu, ktorým bola požiadavka, aby kalkulácie a sadzby poistného (t. j. výška poistného, resp. cena poistenia) v štátom schvaľovanom obchodnom pláne, z ktorého žalovaná pri vpísaní poistného do poistnej zmluvy žalobkyne musela vychádzať, zaručovali dlhodobú splniteľnosť záväzkov v obchodnom pláne sadzby poistného obsahovali poistné, ktoré sa premietlo do poistnej zmluvy žalobkyne. V Protokole z roku 2007 Národná banka Slovenska skonštatovala, že poistné v poistnej zmluve žalobkyne bolo v rozpore s ust. § 31a zák. č. 95/2002 Z.z., a že je v rozpore s ust. § 35 zák. č. 8/2008 Z. z. V zmysle citovaných ustanovení výška poistného musí zabezpečovať trvalú (v ponímaní zák. č. 24/1991 Zb. dlhodobú) splniteľnosť všetkých záväzkov poisťovne vrátane tvorby dostatočných technických rezerv (ide o podmnožinu tvorenú výlučne z poistného, ktorá musí byť logicky nesprávna, ak je nesprávne stanovená výška čitateľa pri správnom menovateľovi, čo plynie zo str. 2 a 5 pripojenej Notárskej zápisnice č. N 29/2008 zo dňa 2.6.2008). Z predložených listín (napr. protokol 2007, znalecký posudok č. 4/2008, stanovisko zodpovedného aktuára) vyplýva jednoznačné skutkové zistenie, že poistné v poistnej zmluve bolo od počiatku určené v rozpore so zák. č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve a teda bolo protizákonné, čo znamená, že bolo neplatné. Ide o neplatnosť jednej z podstatných náležitostí poistnej zmluvy, ktorá má za následok neplatnosť celej poistnej zmluvy. Z obsahu tohto odborného vyjadrenia listu S. č. J.-XXXXX/XXXX zo dňa 02.12.2013 vyplýva skutkové zistenie, že v čase pred rokom 2002 sa sadzby poistného, teda výška poistného schvaľovala a takáto výška poistného sa stala záväznou. Časť obsahu poistnej zmluvy, dokonca jedna z jej podstatných obsahových náležitostí bola teda určená v rámci postupu podľa zákona z oblasti verejného práva. Práve preto je potrebné skúmať súlad časti poistnej zmluvy aj so zákonom z oblasti verejného práva, pretože podľa tohto zákona malo byť poistné schválené. Ďalej žalovaná poukázala nato, že v prípade tejto poistnej zmluvy nejde o klasickú súkromno-právnu zmluvu v súčasnom ponímaní ale ide o tzv. regulovanú zmluvu. Národná banka Slovenska kontrolovala to, čo jej právny predchodca - Ministerstvo financií SR rozhodnutím z roku 1995 schválil a ku čomu žalovaná právne zaviazala, a to výšku poistného a spôsob, akým sa s ním nakladá (tvorba technických rezerv). Národná banka Slovenska okrem iného zistila, že poistné je stanové „zle a nízko“, teda že je stanovené protizákonne. Uplatňovanie akéhokoľvek nároku z neplatnej poistnej zmluvy nemôže obstať, pretože absolútne neplatný právny úkon so sebou nespája vznik, zmenu alebo zánik žiadnych povinností a ani práv, t. j. ani práva na akékoľvek poistné plnenie. Rozpor so zákonom, t. j. nesprávnosť a teda nezákonnosť poistného schváleného v roku 1995 vtedajším Ministerstvom financií SR konštatovali autorizovaní zamestnanci Národnej banky Slovenska. Z toho je zrejmé, že ani jedna zo zmluvných strán absolútnu neplatnosť právneho úkonu nezapríčinila. Na absolútne neplatný právny úkon prihliada súd ex offico a takýto úkon nie je možné dodatočne zhojiť (dať do súladu so zákonom) ani konvalidáciou a ani ratihabíciou. Ďalej žalovaná poukázala na to, že aj v prípade, že by bola poistná zmluva platnou tak aj v tomto prípade je žaloba nedôvodná. Poukázala na to, že z textu poistnej zmluvy relevantnej v okolnostiach prípadu bol stanovený začiatok plnenia na 22.7.1999 a spôsob platenia poistného bol určený mesačne. Prvé mesačné poistné obdobie sa začalo 22.7.1999 a skončilo sa 21.8.1999 kedy 22.8.1999 sa začalo ďalšie mesačné poistné obdobie. Prvým dňom každého z mesačných poistných období bol posledný deň v mesiaci, kedy bolo aj poistné obdobie splatné. Žalovaná predložila platobný kalendár žalobcu evidujúci deň splatnosti poistného (vždy posledný deň v mesiaci ako to vyplýva z poistnej zmluvy), ako aj deň zaplatenia poistného zo strany žalobcu (deň pripísania poistného na účet žalovanej), z ktorého vyplýva, že žalobca neplatil počas trvania poistného vzťahu poistné riadne a včas a najmä nie včas. Uviedla, že z platobného kalendára vyplýva, že žalobca bol mnohokrát v omeškaní, čo vyjadruje znamienko +/- v štvrtom stĺpci platobného kalendára pod kolónkou „Vývoj preplatku / nedoplatku“. Ďalej žalovaná poukázala nato, že v prípade poistnej zmluvy nejde o klasickú súkromno-právnu zmluvu v súčasnom ponímaní. Ide o tzv. regulovanú zmluvu. Národná banka Slovenska kontrolovala to, čo jej právny predchodca (MF SR) rozhodnutím z roku 1995 schválil a ku čomu žalovaná právne zaviazala, a to výšku poistného a spôsob, akým sa s ním nakladá (tvorba technických rezerv) Národná banka Slovenska okrem iného zistila, že poistné je stanové „zle a nízko“, teda že je stanovené protizákonne. Uplatňovanie akéhokoľvek nároku z neplatnej poistnej zmluvy nemôže obstať, pretože absolútne neplatný právny úkon so sebou nespája vznik, zmenu alebo zánik žiadnych povinností a ani práv, t. j. ani práva na akékoľvek poistné plnenie. Rozpor so zákonom, t. j. nesprávnosť a teda nezákonnosť poistného schváleného v roku 1995 vtedajším ministerstvom financií, konštatovali autorizovaní zamestnanci Národnej banky Slovenska. Z toho je zrejmé, že ani jedna zo zmluvných strán absolútnu neplatnosť právneho úkonu nezapríčinila. Na absolútne neplatný právny úkon prihliada súd ex offico. Takýto úkon nie je možné dodatočne zhojiť (dať do súladu so zákonom) ani konvalidáciou a ani ratihabíciou. Ďalej poukázala žalovaná na to, že došlo k schváleniu žiadosti o obnovenie finančných parametrov poistnej zmluvy po redukcii zo dňa 11.12.2007 a uvedené spolu so sadzobníkmi 2007, 2009, 2010, ako aj listom žalovaného z 03.03.2009 a

poistných podmienok z 21.05.2007 spôsobili ovplyvnenie spôsobu stanovenia poistného plnenia. Taktiež poukázala na skutočnosť, že žalobca neplatil počas trvania poistného vzťahu poistné vždy riadne a najmä nie na čas a poukázal na čl. 6 ods. 6 poistných podmienok z 01.06.1995. Z tohto dôvodu nastala redukcia poistenia a následne reakciou žalobcu bola jeho žiadosť o obnovenie finančných parametrov z 11.12.2007, ktorou podpísaním pristúpil k zmene poistných podmienok na poistné podmienky z 21.05.2007 a ktoré obnovu poistenia pripúšťali. Zmena v poistných podmienkach má právny význam pre posúdenie sporu, nakoľko nimi došlo k zmene spôsobu výpočtu poistného plnenia a podľa ktorých žalovaný likvidoval poistnú udalosť. V priebehu sporu žalovaná potvrdila, že nebolo plnené zo strany žalovanej z tejto poistnej zmluvy, avšak žalobca porušil zmluvné podmienky a určitý čas - trinásť období neplatil riadne poistné čo malo za následok redukcii vyplatenia poistného.

3. Žalobca v priebehu sporu poukázal na to, že z obsahu listinného dôkazu, ktorý predložil a to „Oznámenie o prerušení vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť zo dňa 19.11.2015“ vyplýva, že až následne potom čo došlo k likvidácii tejto poistnej udalosti, tak žalovaná postupovala tak, že nevyplatila poistné, čo Občiansky zákonník nepripúšťa. Poukázal na to, že poistná zmluva bola uzavretá platne o čom svedčia rozhodnutia odvolacích súdov a NS SR, na ktoré poukázal a to rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo 36/2014, Okresného súdu Košice I. sp. zn. 17C 115/2011 potvrdené rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co 44/2013, voči ktorému NS SR zamietol dovolanie rozhodnutím NS SR sp. zn. 6Cdo 159/2014 a Ústavný súd SR odmietol sťažnosť rozhodnutím sp. zn. I. ÚS 359/2015 z 26.8.2015. Ďalej k ďalšej námietke žalovanej a to, že žalobca nemal nárok na poistné plnenie podľa poistných podmienok z 1.6.1995 z dôvodu redukcie poistného uvedol, že k redukcii poistného nemohlo dôjsť, pretože v tomto prípade nenastala ani jedna zo situácií uvedených v čl. 9 ods. 2 písm. a/ a b/ a žalovaná aj naďalej prijímala poistné a teda nedošlo k žiadnemu právnomu úkonu zo strany žalovanej, na základe ktorého by došlo k zníženiu poistného plnenia, redukcii dôchodku, poistnej doby atď., t.j. tak ako je to uvedené v danom článku poistných podmienok z 1.6.1995. Poukázal na skutočnosť, že ani v Oznámení žalovanej o likvidácii poistnej udalosti z 1.10.2015 sa žiadna redukcia a že žalovaná si mohla uplatniť zmluvnú pokutu podľa čl. 8 bod 4 v prípade údajných neskorých úhrad poistného čo neurobila. Poukázal aj na to, že ustanovenie čl. 9 bod 2 Poistných podmienok je rozporuplné a neurčité a nie je z tohto jasné aké ďalšie poistné obdobie a akú lehotu stanovenú Obč. zák. mala žalovaná na mysli. Poukázal v tomto prípade na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 332/2015.

4. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

5. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

6. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

7. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

9. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

10. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
- s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

12. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa § 3 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie.

16. Podľa § 3 ods. 3 Občianskeho zákonníka, účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť.

17. Podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa plnenie stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne.

18. Podľa § 575 ods. 2 Občianskeho zákonníka, plnenie nie je nemožné, najmä ak ho možno uskutočniť aj za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi alebo až po dojednanom čase.

19. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

20. Podľa § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poisťná zmluva obsahuje najmä

- a) výšku poisťnej sumy, v prípade poistenia osôb výšku zaručenej poisťnej sumy,
- b) výšku poisťného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poisťné alebo bežné poisťné,
- c) poisťnú dobu,
- d) údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,
- e) práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzaviera poisťnú zmluvu,
- f) výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia.

21. Podľa § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

22. Podľa § 788 ods. 4 Občianskeho zákonníka, v poisťnej zmluve sa možno od poisťných podmienok odchyliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchyliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného.

23. Podľa § 790 Občianskeho zákonníka, poisťiť možno najmä:

- a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku);
- b) fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poisťnej udalosti (poistenie osôb);
- c) zodpovednosť za škodu vzniknutú na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škodu).

24. Podľa § 791 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pre právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebná písomná forma, ak nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak.

25. Podľa § 791 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poisťiteľ vydá tomu, kto s ním poisťnú zmluvu uzavrel, poisťku ako písomné potvrdenie o uzavretí poisťnej zmluvy. Ak dôjde ku strate alebo k zničeniu poisťky, vydá poisťiteľ tomu, kto s ním poisťnú zmluvu uzavrel, na jeho žiadosť a náklady druhopis poisťky. Pokiaľ treba podľa poisťných podmienok poisťku predložiť na uplatnenie práva na poisťné plnenie, môže poisťiteľ požadovať, aby sa poisťka pred vydaním druhopisu umorila.

26. Podľa § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na uzavretie poisťnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poisťná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu.

27. Podľa § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka, návrh poisťiteľa možno prijať tiež zaplatením poisťného vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku 1; poisťná zmluva je v takom prípade uzavretá, len čo bolo poisťné zaplatené.

28. Podľa § 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto s poisťiteľom uzaviera poisťnú zmluvu, je povinný odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťiteľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia.

29. Podľa § 793 ods. 2 Občianskeho zákonníka, túto povinnosť má aj ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo zodpovednosť za škody sa má poistenie vzťahovať, aj keď poisťnú zmluvu sám neuzaviera.

30. Podľa § 800 ods. 1 Občianskeho zákonníka poistenie, pri ktorom je dojednané bežné poisťné, zanikne výpoveďou ku koncu poisťného obdobia; výpoveď sa musí dať aspoň šesť týždňov pred jeho uplynutím.

31. Podľa § 800 ods. 3 Občianskeho zákonníka, poisťiteľ nemôže podľa odseku 1 vypovedať poistenie osôb s výnimkou poistenia pre prípad úrazu.

32. Podľa § 801 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poistenie zanikne aj tak, že poisťné za prvé poisťné obdobie alebo jednorazové poisťné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti.

33. Podľa § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poistenie zanikne aj tak, že poisťné za ďalšie poisťné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poisťné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poisťného.

34. Podľa § 31a zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.3.2008, poisťovňa a pobočka zahraničnej poisťovne sú povinné určiť výšku poisťného na základe poisťno-matematických metód tak, aby výška poisťného zabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých ich záväzkov vrátane tvorby dostatočných technických rezerv a spôsobu ich umiestnenia.

35. Súd z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že L. F. - matka žalobcu ako poisťník - osoba, ktorá uzavrela s poisťovňou poisťnú zmluvu dňa XX.X.XXXX podpísala - typ poisťnej zmluvy UDP - K Prvej Česko-slovenskej poisťovne, a.s. so sídlom Garbiarska 2, 040 61 Košice, v ktorom je uvedené číslo poisťnej zmluvy XXXXXXXXXXXX. Osobou, ktorou vzniklo právo na plnenie - poisťencom bol žalobca. Zo zmluvy vyplýva, že začiatok poistenia bol dohodnutý na 22.7.1999 a koniec poistenia 22.7.2014 s dobou platenia 10 rokov a s poisťnou dobou 15 rokov s výškou poisťného pre prípad smrti a dožitia 275,- Sk a výškou poisťnej sumy pre prípad smrti 40.000,- Sk a prípad dožitia 60.350,- Sk, t.j. 2003,25 € (č.l. 4). Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie platné pre zmluvy uzavreté od 1.6.1995 (č.l. 7 - 8). Žalovaná listom zo dňa 1.10.2015 (č.l. 5) oznámila žalobcovi, že k 1.10.2015 je likvidovaná poisťná udalosť podľa predmetnej poisťnej zmluvy s tým, že poisťná suma a pripísané výnosy predstavujú sumu 1.016,68 € a po odrátaní sumy 466,12 € z titulu administratívnych poplatkov a mu prináleží k výplате suma 829,48 €, ktorá suma mu bude zaslaná formou šekovej poukážky (č.l. 5). Listom zo dňa 19.11.2015 označenom ako „Oznámenie o prerušení vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť“ žalovaná oznámila matke žalobcu - poisťníkovi odvolávajúc sa na ust. § 797 ods. 2, 3 v spojení s ust. § 799 ods. 2 Obč. zákonníka a príslušné časti Všeobecných poisťných podmienok, že začala vo veci likvidácie tejto poisťnej udalosti fázu vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu jej povinnosti plniť, ktorého výsledkov má byť ustálenie výšky poisťného plnenia. Uviedla, že vznikla právna pochybnosť o tom, či poisťná zmluva bola v čase jej uzavretia uzavretá v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi a to najmä so zákonom o poisťovníctve a či vôbec je platná. Vzhľadom k tomu, že o tejto skutočnosti môže rozhodnúť len súd tak jej oznámila, že sa obráti v tejto otázke na súd a zároveň prerušuje vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti

poistiteľa plniť do doby rozhodnutia súdu o tom, či je poisťná zmluva platná. V prípade, že súd rozhodne, že poisťná zmluva je platná tak pristúpi k výplате poisťného.

36. Za spotrebiteľské zmluvy v širšom zmysle možno považovať akékoľvek zmluvy uzavierané medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pri ktorých spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť obsah zmlúv, na ktoré treba aplikovať príslušnú osobitnú úpravu podľa toho, o aký typ zmluvy ide. V tomto prípade predmetom konania je poisťný vzťah uzavretý medzi spotrebiteľom (žalobca) a dodávateľom (žalovaná) založený ich zmluvným dojednaním. Otázky existencie tohto vzťahu ako aj nároky z neho vyplývajúce sa riadia uzavretou zmluvou, všeobecnými poisťnými podmienkami, ktoré boli ako súčasť zmluvy dojednané a predpismi občianskeho práva. V tomto prípade je rozhodcovská zmluva sformulovaná na tlačive vyhotovenom žalovanou, pričom podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že už bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia. Spotrebiteľ, ak si želá niečo z určitých dôvodov tak sa minimálne predpokladá, že vie prečo chce niečo individuálne vyjednať. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy neodôvodňuje záver, že žalovaná preukázala osobitné vyjednanie. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.6 M Cdo 9/2012). Z uvedeného vyplýva, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

37. Pokiaľ ide o samotný nárok žalobcu na vyplatenie poisťného k tomuto súd uvádza nasledovné:

Súd po vykonaní dokazovania výpoveďami účastníkov konania a listinnými dôkazmi z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že L. F. - matka žalobcu ako poisťník - osoba, ktorá uzavrela s poisťovňou predmetnú poisťnú zmluvu s tým, že osobou, ktorou vzniklo právo na plnenie - poisťencom bol žalobca. Zo zmluvy vyplýva, že začiatok poisťenia bol dohodnutý na 22.7.1999 a koniec poisťenia 22.7.2014 s dobou platenia 10 rokov a s poisťnou dobou 15 rokov s výškou poisťného pre prípad smrti a dožitia 275,- Sk a výškou poisťnej sumy pre prípad smrti 40.000,- Sk a prípad dožitia 60.350 Sk (č.l. 32). Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné poisťné podmienky pre životné poisťenie platné pre zmluvy uzavreté od 1.6.1995. Z vyššie označeného oznámenia žalovanej zo dňa 1.10.2015 adresovaného žalobcovi (č.l. 5) vyplýva, že mu bolo oznámené, že je likvidovaná poisťná udalosť k 1.10.2015 a poisťné v sume 829,48 € mu bude vyplatené. Žalovaná listom zo dňa 1.10.2015 (č.l. 5) oznámila žalobcovi, že k 1.10.2015 je likvidovaná poisťná udalosť podľa predmetnej poisťnej zmluvy s tým, že po odrátaní sumy 466,12 € mu z dohodnutej poisťnej sumy 2.008,12 € mu bude vyplatená suma 1.016,68 €. Žalovaná však ani túto sumu poisťného žalobcovi neuhradila.

38. Súd k námietke žalovanej, že poisťná zmluva je neplatná uvádza, že tento poisťný vzťah bol založený na základe normy súkromného práva a jeho účastníkmi sú subjekty súkromného práva, ktoré dobrovoľne za vopred dohodnutých podmienok vstúpili do zmluvného vzťahu. Na druhej strane tu vystupuje vzťah jedného zo subjektov súkromnoprávneho vzťahu, a to poisťovne, ktorá vykonáva svoju činnosť pod dohľadom orgánov štátu, práve so štátom. Z toho vzťahu vznikajú rovnako obidvom subjektom, a to jednak poisťovní ako aj štátu vzájomné práva a povinnosti. V prípade, ak by štát, resp. subjekt vykonávajúci dohľad nad poisťovňami, porušil svoje povinnosti voči kontrolovanému subjektu a tomuto by týmto nesprávnym úradným postupom vznikla škoda, bol by potom poškodený subjekt oprávnený právom predpokladaným spôsobom si vzniknutú škodu od štátu vymáhať. Nie je však právne dovolené, aby poisťovňa negatívne dôsledky, ktoré jej zo vzťahu so štátom vznikli, preniesla do vzťahu iného, a to súkromnoprávneho, čoho dôsledkom by bolo znášanie takéhoto negatívneho následku práve poisťencom. To, že by prípadne rozhodnutím iného subjektu vznikla poisťovní škoda, nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie nároku žalobkyne voči poisťovni. Je zrejmé, že poisťovňa nekonala v súlade so zákonom, keď z poisťného zmluvného vzťahu odmietla žalobcovi plniť. Pokiaľ ide tvrdenie žalovanej - poisťovne týkajúce sa redukcie poisťného z dôvodu nesprávneho výpočtu výšky poisťného - nesprávna kalkulácia, ktorý bol a je plne v jej kompetencii berúc do úvahy činnosť NBS vo vzťahu k správnosti výpočtu výšky poisťného tak súd zdôrazňuje, že bez súhlasu poisťenca sa toto nemôže premietnuť do dvojstranného zmluvného vzťahu medzi poisťovňou - žalovanou a poisťencom - žalobcom, pretože ho nemožno nútiť, aby súhlasil s inou výškou poisťného, aká bola dohodnutá medzi účastníkmi zmluvného

vzťahu v čase uzavretia poisťnej zmluvy, len pre chybu poisťovne, t.j. žalovanej pri výpočte výšky poisťného, ktorá existovala už v čase uzavretia poisťného vzťahu. Žalovaná podľa § 22 (Technické rezervy poisťovne a zaisťovne) ods. 1 zák. č. 95/2002 Z. z. mala vytvárať na vykonávanie poisťovacej činnosti v súlade s vymedzeným predmetom podnikania, o. i. aj technickú rezervu na poisťné budúcich období, technickú rezervu na poisťné plnenie a technickú rezervu na životné poistenie, aby bola v každom okamihu zabezpečená jej schopnosť uhradiť v plnej miere všetky svoje záväzky, vyplývajúce z poisťných zmlúv a záväzky vznikajúce z činnosti podľa osobitného predpisu a používajú sa na ich úhradu. Podľa § 31 ods. 2 cit. zák. bola žalovaná povinná na zabezpečenie schopnosti uhradiť riadne a včas záväzky vyplývajúce z poisťovacej činnosti alebo zo zaisťovacej činnosti vytvoriť a nepretržite dodržiavať skutočnú mieru solventnosti najmenej vo výške požadovanej miery solventnosti. Aj keď došlo po uzavretí poisťnej zmluvy k zmene zákona č. 95/2002 Z. z. zákonom č.186/2004 Z. z., kde s účinnosťou od 1.5.2004 platil § 31a, na základe ktorého vznikla poisťovní povinnosť určiť výšku poisťného na základe poisťno-matematických metód tak, aby výška poisťného zabezpečovala trvalú splniteľnosť všetkých záväzkov vrátane tvorby dostatočných technických rezerv a spôsobu ich umiestnenia (§ 33 ods. 1 zák. č. 8/2008 Z. z.) to však nespôsobilo objektívnu nemožnosť plnenia na strane žalovanej v dôsledku nesprávnej výšky kalkulácie pri výpočte výšky poisťného, berúc do úvahy aj uvádzané jej povinnosti na zabezpečenie schopnosti uhradiť riadne a včas záväzky vyplývajúce z poisťovacej činnosti alebo zo zaisťovacej činnosti, vytvoriť a nepretržite dodržiavať skutočnú mieru solventnosti najmenej vo výške požadovanej miery solventnosti a vytvárať si technické rezervy. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a teda podľa § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Nesúhlas poisťného, poisťenca so zmenou poisťnej zmluvy - poisťného z dôvodu nesprávnej kalkulácie pri výpočte výšky poisťného zo strany poisťovne - žalovanej tak nemôže byť na úkor zmluvnej strany poisťného ako spotrebiteľa, ktorí vstúpil s poisťovňou do poisťného vzťahu za konkrétnych a určitých zmluvných podmienok a nemožno ho nútiť, aby pristúpil k takej zmene poisťnej zmluvy, ktorou by si v konečnom dôsledku zhoršil svoje zmluvné postavenie.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené výsledky vykonaného dokazovania preto súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a súd vyhovel žalobe a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi - poisťencovi sumu 1.935,71 €, t.j. dohodnuté poisťné už po zohľadnení zrážkovej dane z poisťného plnenia vo výške 67,54 € ($2.003,25 - 67,54 = 1.935,71$ €), keďže poisťník si svoje povinnosti v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok splnil.

40. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

41. Podľa § 3 nar. vlády SR č. 586/2008 Z.z., je výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvého dňu omeškania s plnením dlhu.

42. Žalovaná svoj záväzok nesplnila a dostala sa do omeškania a z tejto právnej skutočnosti vznikol nárok žalobcovi pre priznanie úrokov z omeškania. Súd preto aj v tejto časti žalobe vyhovel a uložil žalovanej povinnosť uhradiť žalobcovi aj úroky z omeškania, a to vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.935,71 € od 17.10.2015 do zaplatenia, t.j. nasledujúci deň po splatnosti pohľadávky.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Súd priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu, pretože mal vo veci plný úspech (§ 255 CSP) o výške, ktorých rozhodne súd osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 (pätnástich) dní od jeho doručenia na tunajšom súde v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní musí byť uvedené, a/ ktorému súdu je určené, b/ kto ho robí, c/ ktorej veci sa týka, d/ čo sa ním sleduje a e/ podpis a uvedenie spisovej značky konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§§ 371, 372 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - Exekučný poriadok (§ 220 ods. 1 CSP).